

TEM[®] 2014 HÄRJEDALEN

Ekonomiska och sysselsättningsmässiga effekter av
turismen i Härjedalens kommun 2014

Inklusive åren 2005-2013

INNEHÅLL

Nyckeltal turismen i Härjedalen 2014	3
Utveckling turismen i Härjedalen 2014	4
RESULTAT TURISMEN I HÄRJEDALEN 2014	
Omsättning totalt och per kategori	5
Övernattningar/besök	6
Nationalitetsfördelning	7
Sysselsättning	8
Omsättning fördelad på branscher	9
Skatteintäkter	10
Regional omsättningsstatistik	10
Presentation av RESURS	11

Denna rapport är utförd av Lars Paulsson
på uppdrag av Härjedalens kommun
14 juni 2015

© RESURS för Resor och Turism i Norden AB
STOCKHOLM • TEL 08-559 232 40 • resurs@resurs.turism.se

Denna rapport bör huvudsakligen användas för köparens
interna bruk och för det ändamål den är köpt.
Om rapporten citeras är vi tacksamma
om källan "RESURS" anges.

NYCKELTAL TURISMEN I HÄRJEDALEN 2014

- △ Inresande turism i Härjedalen hade en omsättning på 1,5 miljarder kronor under 2014
- △ Resultatet var en ökning av omsättning från 2013 med 66 miljoner
- △ Resultatet var att 1 782 personer var helårssysselsatta
- △ Gäster i hyrda stugor och stugbyar spenderade 639 miljoner kronor under 2014 och var därmed de ekonomiskt viktigaste
- △ 67 %, 1 038 miljoner kr spenderades på logi, aktivitet och restaurang
- △ 2,9 miljoner turistiska övernattningar genomfördes 2013, nytt rekord, där 2,4 miljoner avsåg hyrda eller eget ägt fritidshus
- △ 96 % av övernattningarna gjordes av svenskar
- △ Av 118 000 utländska övernattningar svarade Norge för 62 %

UTVECKLING TURISMEN I HÄRJEDALEN 2014

Besökande till Härjedalen spenderade drygt 1,5 miljarder kronor 2014 och detta skapade sysselsättning för 1 782 personer. Resultatet ökning av omsättning med 66 miljoner från 2013 och sysselsättningen ökade med 33 personer till 1 782. Skälet till detta var att de flesta kategorier hade ökat antal övernattningar.

De som hyrde stugor valde att spendera mindre per person och dygn än under 2013, en minskning från 558 SEK per person och dygn till 533. Motsatsen gällde de som övernattade i egna fritidshus som ökade från 264 SEK till 298 SEK per person och dygn 2014.

Från 2010 års resultat har säkrare data erhållits för Härjedalen, både från Rese- och Turistdatabasen, TDB, och omsättningsstatistik från SCB. Detta visar att shopping varit övervärderat i tidigare års resultat, men istället har utläggerna för aktiviteter varit undervärderat. Resultatet påverkar då också sysselsättning positivt eftersom aktiviteter är mer sysselsättningsintensiv.

Omsättningsökningen de senaste 10 åren är huvudsakligen för övernattningar i stugor, egna eller hyrda. Av totalt drygt 2,9 miljoner övernattningar svarar stugor för 81 %. Den kommersiella omsättningen har ökat med 31 % på 10 år. I Härjedalen finns det totalt 8 103 fritidshus, varav drygt 300 ägs av personer bosatta i utlandet.

På längre sikt visar hotellövernattningar nästan oförändrat resultat och även en minskning jämfört med för 10 år sedan. Detta beror mest på att anläggningar byggts om och istället redovisas som Stuga/rum. Från 2011 är det också en anläggning som redovisar alla övernattningar som vandrarhem, från att tidigare redovisats som hotell, stugby och vandrarhem. Detta förklarar delvis minskningar för hotell och stugby och förklarar den stora ökningen för vandrarhem.

Svenskar svarade för 96 % av alla övernattningar, eller drygt 2,8 miljoner övernattningar. Totalt var det 118 726 utländska övernattningar under 2014. Av dessa svarade Norge för 62 %.

Utvecklingen av campingövernattningar visar ett märkligt resultat. Detta beror förmodligen på felaktig redovisning från en eller flera campingplatser. Sett på längre sikt kan förmodas att resultatet för 2008 var för lågt redovisat och motsatsen gäller 2009.

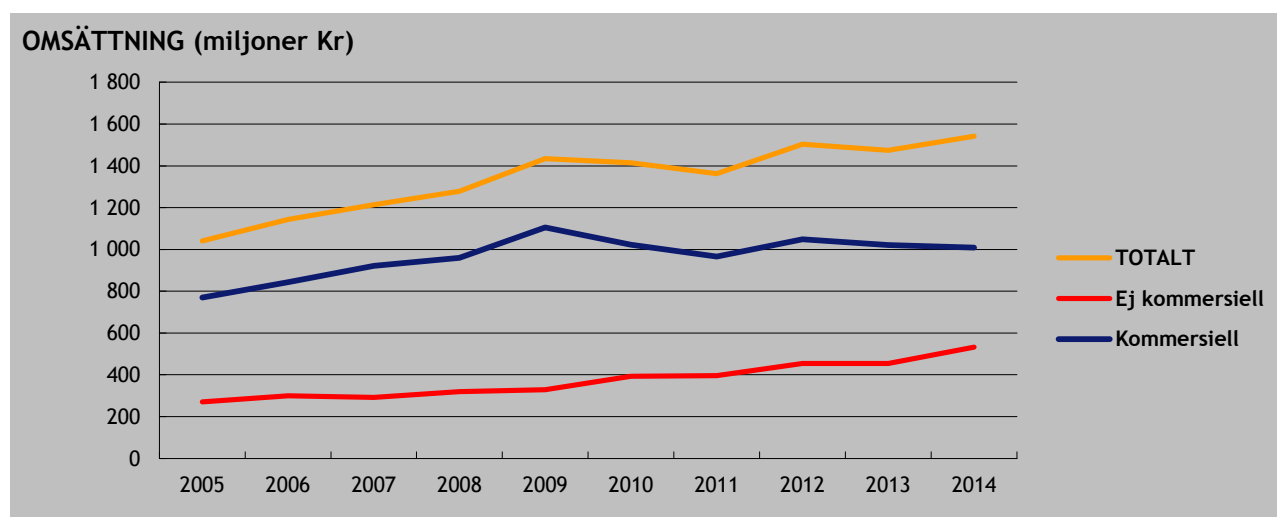
Sysselsättningen som redovisas för 2010-2014 ger ett mer rättvist resultat än tidigare år. Detta beror främst på den omläggning som SCB har gjort för företag enligt SNI 2001, se vidare sidan 8.

RESULTAT TURISMEN I HÄRJEDALEN 2014

OMSÄTTNING TOTALT OCH PER KATEGORI

(miljoner kr)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
KOMMERSIELLA										
Hotell	132,6	143,2	143,5	133,5	151,9	118,3	97,3	90,8	90,9	88,0
varav										
Affär	12,8	12,8	13,7	16,7	12,7					
Fritid	119,7	130,4	129,8	116,8	139,2					
Stugby	200,3	194,6	195,7	211,0	228,6	197,0	181,2	202,2	185,4	181,2
Stuga/rum	282,3	328,4	393,9	426,8	470,5	452,3	427,6	509,8	476,1	457,8
Camping	36,5	46,2	48,6	33,5	70,0	52,5	45,5	48,3	45,1	52,3
Fri camping	13,2	9,6	13,5	14,5	12,1	24,1	22,9	20,7	28,6	29,6
Vandrarhem/Grupplagi	5,0	4,9	5,4	5,3	7,7	9,9	32,6	34,1	39,6	39,3
Övrig övernattnig	10,2	9,6	4,6	5,0	5,2	4,6	3,4	3,0	3,1	0
Dagbesök	89,5	108,0	116,5	130,0	160,2	163,3	155,2	139,3	152,4	161,1
Summa	770	844	922	960	1 106	1 022	966	1 048	1 021	1 009
ÖVRIGA										
Fritidshus	107,8	134,2	133,8	146,2	155,7	219,0	226,4	287,9	278,2	350,1
Genomfartsresenärer	129,8	129,8	132,6	138,1	139,4	138,4	140,5	140,9	141,2	144,7
Släkt/vänner	33,7	35,9	25,7	34,7	33,3	35,3	28,9	26,5	34,1	37,2
Summa	271	300	292	319	328	393	396	455	454	532
TOTALT	1 041	1 144	1 214	1 279	1 434	1 415	1 362	1 503	1 475	1 541

Med kommersiell avses kategorier där besökarna betalar en logiavgift för sitt boende eller att de påverkas av traditionell marknadsföring att besöka kommunen. Med övriga eller inte kommersiella avses de tre kategorierna släkt/vänbesök, nyttjande av eget fritidshus och genomfartsresenärer.

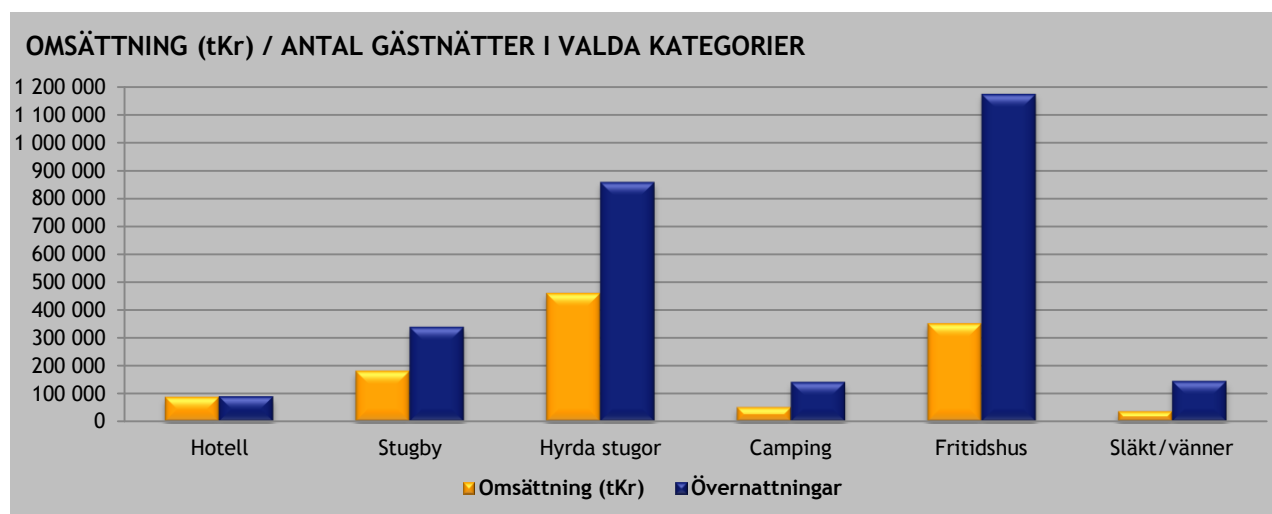
Omsättningen 2014 var den näst högsta någonsin. Detta berodde främst på ett ökat antal övernattningar, men också att de som nyttjade eget fritidshus valde att spendera mer per person och dygn än under 2013, en ökning från 264 till 298 SEK per dygn.

ÖVERNATTNINGAR/BESÖK

Övernattningar

(i 1000-tal)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Hotellbäddar	114,2	120,3	111,2	103,5	118,2	122,8	91,7	79,7	93,7	90,4
varav Affärs-Konf	9,2	9,8	10,2	11,9	9,1	11,1	11,4	11,5	12,5	13,7
Fritid	105,0	110,5	101,0	91,6	109,2	111,7	79,2	68,2	79,2	75,7
Stugby	305,9	297,0	298,8	322,2	349,0	354,9	324,7	331,5	332,2	340,0
Stuga/rum	482,6	534,0	640,4	693,9	765,0	814,9	766,4	835,7	853,2	858,9
Camping, tält/husvagn	106,6	125,0	124,8	86,1	200,5	138,1	120,3	107,3	108,9	142,2
Campingstuga	28,6	28,8	36,2	21,7	19,6	22,4	18,8	19,2	15,4	
Vandrarhem	11,9	11,7	12,8	12,6	13,2	16,8	54,7	53,2	62,4	57,5
Fri camping	52,6	38,4	54,1	57,9	47,5	92,6	88,0	77,4	112,3	114,0
Övrig övernattning	5,4	0,2	0,3	6,4	5,0	4,6	4,5	1,7	2,2	3,2
Grupplagi	26,0	26,3	12,5	11,0	11,4	9,9	7,0	7,0	7,1	7,4
Kommersiella	1 133,8	1 181,7	1 291,1	1 131,3	1 315,6	1 577,2	1 476,1	1 512,7	1 587,4	1 613,6
Fritidshus	653,3	766,9	704,4	749,9	778,3	920,2	928,1	1 021,0	1 053,4	1 174,9
Släkt/vänner	153,3	163,3	111,9	147,6	133,1	143,9	135,9	126,6	143,9	145,8
Övriga	806,6	930,3	816,4	897,6	911,4	1 064,2	1 064,0	1 147,6	1 197,3	1 320,7
TOTALT	1 940,4	2 112,0	2 107,5	2 212,9	2 440,9	2 641,4	2 540,0	2 660,3	2 784,7	2 934,3
Genomfartsresenärer	683,4	683,4	697,7	690,7	697,0	692,1	702,5	704,6	706,0	723,7
Dagbesök	778,5	800,0	862,6	928,7	1 020,6	1 008,3	957,9	859,6	929,2	936,8

Övernattningar ökade 2014 till en ny rekordnivå. De enda kategorierna som visade minskning var hotell och vandrarhem.

Trots att antal övernattningar i fritidshus är 10 gånger högre än för hotellgäster, svarar fritidshusgästerna bara för tre gånger högre omsättning. Hotellgästerna spenderade 974 kr per person och dygn 2014 jämfört med fritidshus där de spenderade 298 kr. Lägst spenderade övernattande hos släkt och vänner med 255 kr.

NATIONALITETSFÖRDELNING

Härjedalen hade nästan 2,8 miljoner turistiska övernattningar under 2013. Här avges lite data på varifrån dessa kommer och hur de bor.

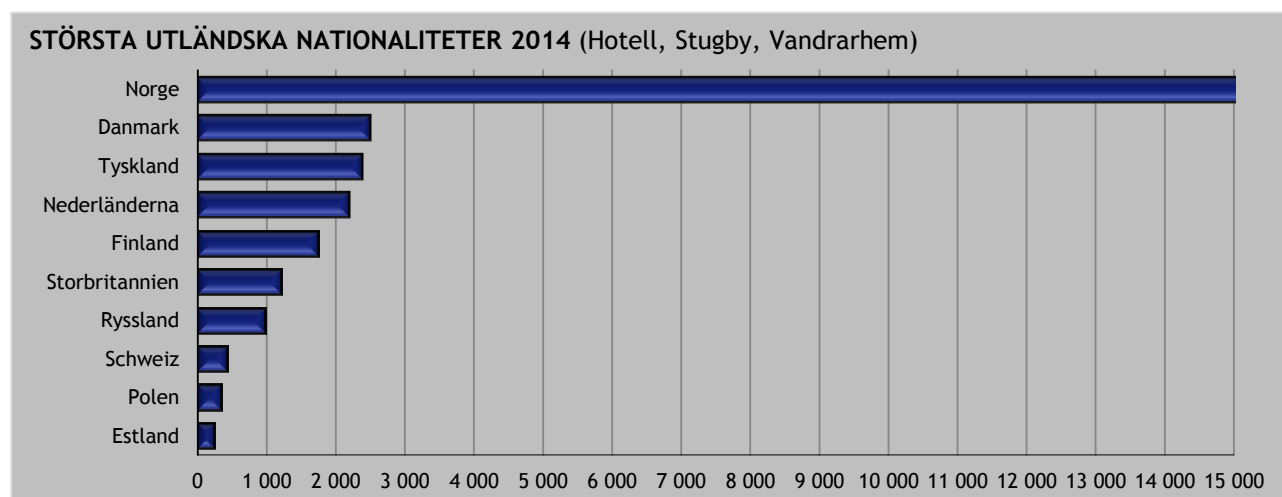
▲ Svenska	2 815 575	96 %
▲ Utländska	118 725	4 %
▲ TOTALT	2 934 300	

Utländska gästers övernattningar per boendeform:

▲ Hotell	13 683
▲ Stugor	12 874
▲ Vandrarhem	4 925
▲ Camping	38 322
▲ Egna fritidshus	26 510
▲ Släkt och vänner	22 412
▲ TOTALT	118 725

Svenskar svarar för 96 % av alla turistiska övernattningar i Härjedalen. I TDB finns data på varifrån i Sverige dessa kommer och detta kan anges dels för affärs- och dels fritidsgäst, samt uppdelat på övernattnings- respektive dagresa.

Hotell, stugbyar och vandrarhem hade 31 482 utländska övernattningar:

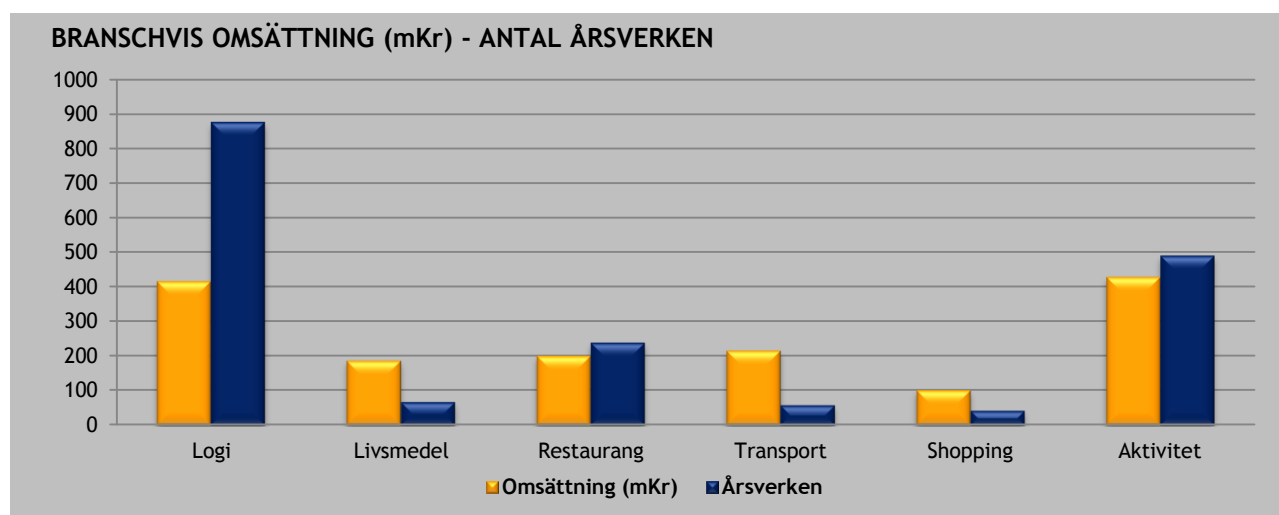
Norge svarade för 55 % av alla utländska övernattningar i hotell, stugbyar och vandrarhem. Om även camping räknas in får Norge ännu större dominans som största utländska nation. Av totalt 38 322 utländska övernattningar på camping svarade Norge för 24 049, eller 63 %. På camping svarar Norge, Tyskland och Nederländerna för 90 % av alla övernattningar.

SYSSELSÄTTNING

RESURS har, i samarbete med SCB, utvecklat en metod där vi kan redovisa sysselsättningen i form av antal anställda. Detta innebär också att vi kan redovisa sysselsättning med bättre metod för varje bransch och med regionalt och ibland lokalt anpassade tal.

	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Livsmedel	79	79	75	74	90	76	69	74	62	68
Restaurang	129	140	229	217	217	242	216	239	267	240
Transport	69	66	63	69	68	64	60	62	60	59
Shopping	62	67	71	70	97	40	45	61	43	43
Aktivitet	279	325	316	341	394	512	485	476	471	491
Logi	503	584	693	707	664	765	740	861	841	877
Administration	11	11	11	11	5	5	5	5	5	5
ÅRSANSTÄLLDA, ny metod	1132	1273	1459	1489	1535	1704	1 620	1 778	1 749	1 782

Observera att ovanstående sysselsättningstal inte är ett verkligt resultat utan visar hur stor sysselsättning som omsättningen bör ge upphov till. Det kan också vara så att de företag som påverkas väljer att ta ut större eller mindre vinster istället för att nyanställa eller varsla personal. Resultatet från 2010 är, i några fall, inte direkt jämförbart med tidigare år. Detta beror på att företag i de branscher som påverkas av turismen kan ha sorterats in i nya SNI-koder enligt SNI 2007. Detta är tillämpat från 2010 års resultat. När SCB utförde denna nya indelning har en del företag flyttats till angränsande eller ny kod och detta kan påverka resultatet något.

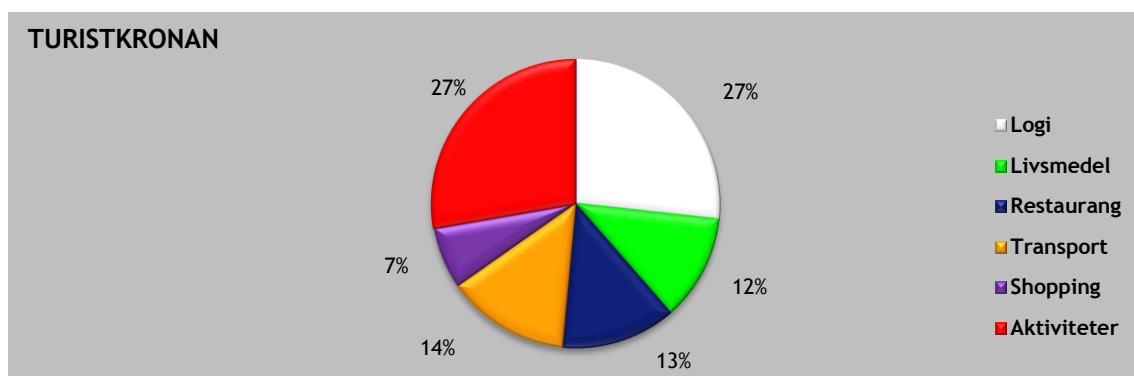
Där de blå staplarna är högre än de röda räknas branscherna som sysselsättningsintensiva, låg omsättning per anställd. Exempelvis hade restauranger i Härjedalen en omsättning på 837 000:- per anställd 2014, där motpolerna är livsmedel med 2,7 miljoner per anställd eller transport med 3,7 miljoner.

OMSÄTTNING FÖRDELAD PÅ BRANSCHER

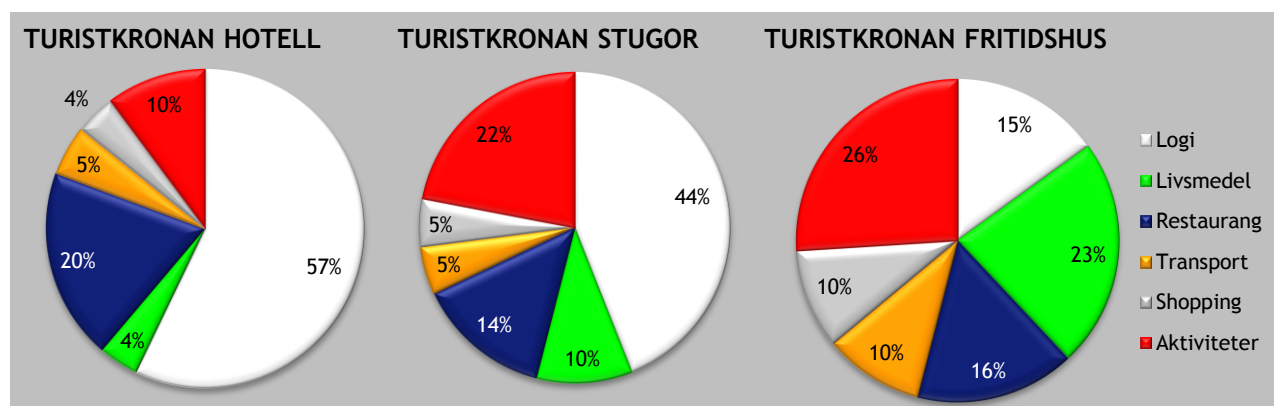
(miljoner kronor)	2005	2006	2007	2008	2009	2010	2011	2012	2013	2014
Logi	227,7	263,5	304,6	315,4	311,1	335,2	331,3	377,8	381,7	413,1
Livsmedel	190,2	197,5	182,5	186,4	227,3	177,8	162,6	180,9	179,4	186,2
Restaurang	122,0	136,3	171,3	167,6	196,4	202,0	183,0	207,9	212,2	200,6
Trsp inkl bensin	201,3	198,5	196,0	220,0	218,7	213,3	201,8	213,7	211,5	215,5
Shopping	107,4	118,0	127,9	131,1	181,4	85,7	97,5	134,7	95,9	101,2
Aktiviteter	192,5	230,5	231,5	258,2	299,7	400,6	385,3	388,5	393,7	425,0
TOTALT	1 041	1 144	1 214	1 279	1 434	1 415	1 362	1 503	1 475	1 541

Här visas fördelningen av "Turistkronan" för de branscher som påverkas. Denna fördelning varierar normalt inte mycket i Sverige. Restaurang och logi brukar ligga högst omsättningsmässigt. Men under 90-talet finns ändå stora förändringar, främst för restauranger, shopping och transport.

I förhållande till övriga Sverige har Härjedalen en förhållandevis hög andel på livsmedel. Detta beror på att en hög andel av boendet har självhushåll, men restauranger har högre omsättning än livsmedel de fem senaste åren. Med aktivitet avses såväl liftomsättning vintertid som alla övriga aktiviteter, sportutyrning, fiske, golf, jakt, mm. Aktiviteter är oftast skälet till resan och i Sverige svarar denna del för 7 %, men i Härjedalen svarar aktivitet för 27 % av omsättningen.

Turistkronan ovan visar den genomsnittliga fördelningen av turisternas konsumtion. Denna turistkrona är dock specifik för varje boendekategori och nedan visas denna för de viktigaste. Utläggen på logi för fritidshus avser kostnader för elektricitet, sophämtning och andra avgifter för boendet.

SKATTEINTÄKTER

Skatteintäkterna delas in i två delar:

DIREKTA avser de skatteintäkter som kommer från sysselsättningen i de företag som direkt påverkas av besökarens utlägg.

TOTALA avser alla företag som påverkas, exempelvis tvätteriet som tvättar hotellets linne. Totala skatteintäkten är detsamma som summan av direkta och indirekta effekter.

(miljoner kr)		2010	2011	2012	2013	2014							
DIREKTA	Kommun	72,0	69,4	78,1	78,5	82,1	TOTALA	Kommun	151,8	150,3	164,4	160,9	166,6
	Landsting	33,5	32,2	36,3	37,3	39,1		Landsting	70,5	69,8	76,4	76,5	79,2

2010 har Resurs infört en ny, och mer tillförlitlig, metod att beräkna skatteintäkterna. När SCB levererade data för 2009 var detta med den nya SNI-indelningen, SNI 2007. Detta innebar också att Resurs fick tillgång till säkrare data för att beräkna såväl omsättning, som sysselsättning och skatteeffekter. Av dessa skäl redovisas bara resultat från 2010, men historiskt följer skatteintäkterna nästan proportionerligt med utvecklingen av sysselsättningen. Den totala skatteintäkten tar nu enbart med summan av de direkta och indirekta effekterna enligt ovan nämnda text efter "TOTALA".

REGIONAL OMSÄTTNINGSTATISTIK (SCB)

Följande fakta avser år 2014. Statistiken bygger på företagens redovisning av omsättning och sysselsättning till Skattemyndigheten och är exklusive moms.

Bransch	Omsätt exkl moms	Antal anställda	Antal enheter	Oms / inv	Rikssnitt / invånare	Över/under rikssnitt
471 Butiker/varuhus/stormarknad	427,6	150	20	41826	25032	171,7
472 Spec livs/systembutik/tobak	61,3	24	7	6000	4203	18,4
473 Bensinstationer	170	37	5	16628	6530	103,2
477 Butiker övriga husållsvaror	175	81	50	17109	27449	-105,8
551 Hotell	122	148	22	11935	3656	84,6
552 Vandrarhem, stugbyar, mm	30,4	15	23	2975	238	28,0
553 Campingplatser m.m.	12,8	2	8	1252	182	10,9
561 Restauranger	87,5	87	39	8559	8424	1,4

Butiker, varuhus och stormarknader innefattar ofta både livsmedel och andra varor vilket försvårar gränsdragningen mellan livsmedel och sällanköpshandel (shopping). Observera att de flesta branscher har en omsättning som överstiger riksgenomsnittet, alltså mer än vad de egna invånarna beräknas konsumera.

PRESENTATION AV RESURS

RESURS för Resor och Turism i Norden AB är ett konsultföretag inom resor och turism, bildat 1987 som dotterbolag till dåvarande Sveriges Turistråd (ägt till vardera hälften av Staten och turistnäringen) och privatägt sedan 1992.

RESURS är helt oberoende i förhållande till det offentliga, branschorganisationer och kommersiella aktörer. RESURS verkar uteslutande inom sektorn resor och turism.

RESURS' affärsområden är:

- △ Turistekonomiska effektberäkningar och statistik, bl.a. för Tillväxtverket och huvuddelen av Sveriges kommuner.
- △ Marknadsundersökningar för konferensmarknaden, affärsresor, varumärken och evenemang.
- △ Strategisk planering, destinationsutveckling, marknads- och produktkunskap, affärsanalyser (t.ex. bedömningar av hotelletablering eller utbyggnad, skapande av attraktioner, nöjesparker, museer) och produktutveckling.
- △ RESURS äger **TuristEkonomiska Modellen (TEM[®])**, en modell för beräkning av ekonomiska, sysselsättnings- och skattemässiga effekter av resor och turism, evenemang och investeringar. RESURS har utfört effektberäkningar av turismens betydelse för samhällsekonomin totalt och fördelat på branscher, sysselsättning och skatteeffekter för mer än 230 av Sveriges 290 kommuner.
- △ RESURS äger och driver **Rese- och TuristDataBasen (TDB[®])**. Vi intervjuar varje år 24 000 svenskar om deras affärs- och fritidsresor i Sverige och till utlandet. TDB har arbetat sedan 1989 och c:a 100 svenskar intervjuas dagligen, året runt, om sina resor. I TDB ställs frågor om antal resor, övernattningar, boendeform, färdstätt, syfte, bokningsstätt, spenderade pengar och mycket annat. Totalt finns data om mer än 500 000 resor i TDB.